

PREVENCIA VZNIKU INFEKČNÝCH OCHORENÍ U PACIENTOV S ONKOLOGICKÝM OCHORENÍM

**Bc. Jana Dorčáková
MUDr. Anna Jolšvaiová
Ambulancia PLPD, Revúca**

23. Október 2010, Bojnice

INFEKČNÁ CHOROBA A INFEKČNÝ PROCES

- ochorenie spôsobené rôznymi mikroorganizmami
- schopnosť prenosu z jedného človeka na druhého, veľké územné rozšírenie
- proces vzájomnej reakcie medzi vnímavým makroorganizmom a pôvodcom infekcie
- výsledkom prvej interakcie mikróba a makroorganizmu je **primoinfekcia**
- po jej prekonaní a následnej opakovanej interakcii pôvodcu ochorenia s makroorganizmom vzniká **reinfekcia**
- **superinfekcia** vzniká novým infikovaním makroorganizmu pre pretrvávajúcej primoinfekcii.

CHEMOTERAPEUTICKÁ LIEČBA

- podávanie cytostatík, ktoré poškodzujú bunky chystajúce sa na mitózu
- cytostatiká zapríčiňujú alopeciu, tráviace poruchy, oslabenie imunitného systému, depresiu kostnej drene, neplodnosť, mutagénne, karcinogénne a teratogénne účinky
- CHEMO: jednorázová /monoterapia/, alebo kombinovaná, dlhodobá terapia cytostatikami
- narúšajú sa základné bunkové deje
- ťažkosti najmä pri transplantácii orgánov

DIÉTA A ONKOLOGICKÝ PACIENT POČAS CHEMOTERAPIE

- **Diéta s nízkym obsahom mikroorganizmov**

Nevhodné:

- plesňové syry, živé kultúry
- salámy, sušené mäso
- údené, marinované ryby
- vajcia na mäkko
- pečivo v igelitových obaloch s obsahom semienok
- domáce majonézy, kyslá smotana
- voda z domácej studne, alkohol
- Ovocie: čerešne, slivky, búrske orechy, slivky
- Pochutiny: sušienky s čokoládou, korenie na hotové jedlá, hrozienka, kokos, zrnková káva

HYGIENA PRÍPRAVY A UCHOVÁVANIA POKRMOV

Patogén	Potravinový zdroj
Salmonella	mäso /najmä hydina/, vajcia, mlieko
Campylobacter	mäso, mlieko a mliečne výrobky
Clostridium perfringens	surové mäso, zelenina, koreniny, byliny
Clostridium botulinum	nevarené, alebo nedostatočne uvarené ryby, doma konzervované mäsa, zelenina
Staphylococcus aureus	kontaminované potraviny, surové mlieko
Bacillus cereus	surové obilniny, mäsové výrobky, zelenina, koreniny
Escherichia coli	kontaminovaná voda a potraviny živočíšneho pôvodu

Zásady hygieny pred, počas a po príprave jedál:

- umývať si ruky pred akoukoľvek manipuláciou s potravinami a po prerušení tejto činnosti
- prirodzene čistý odev pri príprave jedál
- používať na varenie výlučne pitnú vodu
- nepoužívať na prípravu jedál vodu z „teplého kohútika“
- vyšetrovať vzorku vody na príslušnom RUVZ (ak je v domácnosti studňa)

- u detí používať balenú dojčenskú vodu /Lucka/
- pri podozrení na závadnosť vody je nevyhnutné vodu na varenie pre dospelých aspoň prevárať
- kuchynské náradie udržiavať v čistote prostredníctvom umývania v teplej vode s pridávaním saponátu, opláchnutím v studenej vode a osušením čistou utierkou
- pravidelne vymieňať hubky a žinky na riad, tiež kuchynské utierky
- zabezpečiť dokonalé prevarenie a prepečenie potravín
- vajcia na priamy konzum variť aspoň 20 minút
- jedlo pred uložením do chladničky v krátkom časovom intervale ochladiť
- ideálne je varenie zeleniny buď krátko, alebo v pare

ONKOLOGICKÝ PACIENT A DOMÁCE ZVIERA

- aký druh, v akom veku, s akým ošetrením u veterinárneho lekára a z akej krajiny
- nevhodné šteniatko, mačiatko - organizmus nemusí byť náležite ošetrený
- giardióza, kryptosporidióza, mikrosporidióza, toxoplazmóza, teniázy, echinokokóza, toxokaróza a pod

Pri osvojení zvieratka z útulku je napriek absolvovanému povinnému očkovaniu a odčerveniu potrebné nechať zvieratko prezrieť a ošetriť špecialistom v príslušnom veterinárnom zariadení.

ONKOLOGICKÝ PACIENT A CHRÍPKOVÉ/ INÉ VÍRUSOVÉ INFEKCIE

- v čase výskytu chrípky sa vyhýbať miestam, kde sa združuje veľa ľudí
- v prípade, že ochorie príbuzný, je dobré sa /alebo samotného postihnutého/ izolovať
- jednorazové ochranné masky, používanie iného kuchynského riadu
- vitamíny, najlepšie v prirodzenej ovocnej a zeleninovej forme, vo forme podporných prostriedkov, prípadne nápojov
- BRONCHO-VAXOM, RIBOMUNYL, IMUDON, STAVA, STAVA nasal
- sipping /popíjanie perorálnych nutričných doplnkov

Ďakujem za pozornosť.

